

ATRIBUTUL ADJECTIVAL

Clasificare attribute:

după felurile de adjective prin care se exprimă, attributele sunt de mai multe feluri:

- atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis
- atribut adjectival exprimat prin gerunziu cu valoare de adjectiv
- atribut adjectival exprimat prin participiu cu valoare adjectivală
- atribut adjectival exprimat prin adjective pronominale
- atribut adjectival exprimat prin numerale cu valoare de adjectiv.

Atribut adjectival exprimat prin adjectiv propriu-zis

Adjectivele pot sta la toate gradele de comparație și sunt atât adjective variabile, cât și invariabile: *El are o cămașă **nouă**, Au sosit unii **mai pretențioși**, Ei au hainele **cele mai frumoase**, N-ai mai văzut **asemenea** elevi, Ea are o rochie **gri**.*

Adjectivul poate fi precedat de articol adjectival (*A vorbit cu profesorul **cel nou***) sau are articol hotărât când precedă substantivul (***Frumoasa** ta colegă nu a citit acest roman*).

Nu poate fi precedat de articol nehotărât, pentru că acesta aparține substantivului: *A văzut o **frumoasă** fată și nu A văzut o **frumosă** fată.*

Adjectivele prin care se exprimă pot sta în toate cazurile, prin acord cu substantivul regent:

- nominativ: *În clasa a venit un elev **inteligent***;
- genitiv: *Am discutat cu sora elevului **inteligent***;
- dativ: *Îi dau o veste bună elevului **inteligent***;
- acuzativ: *Tudor l-a văzut pe elevul **inteligent***;
- vocativ: *De unde vii, elevule **inteligent**?*

ATRIBUTUL ADJECTIVAL EXPRIMAT PRIN GERUNZIU CU VALOARE DE ADJECTIV:

Gerunziul cu valoare de adjectiv este gerunziul acordat cu substantivul, având desinențe specifice adjectivului variabil cu două terminații: *om suferind, femeie suferindă, oameni suferinzi, femei suferinde.*

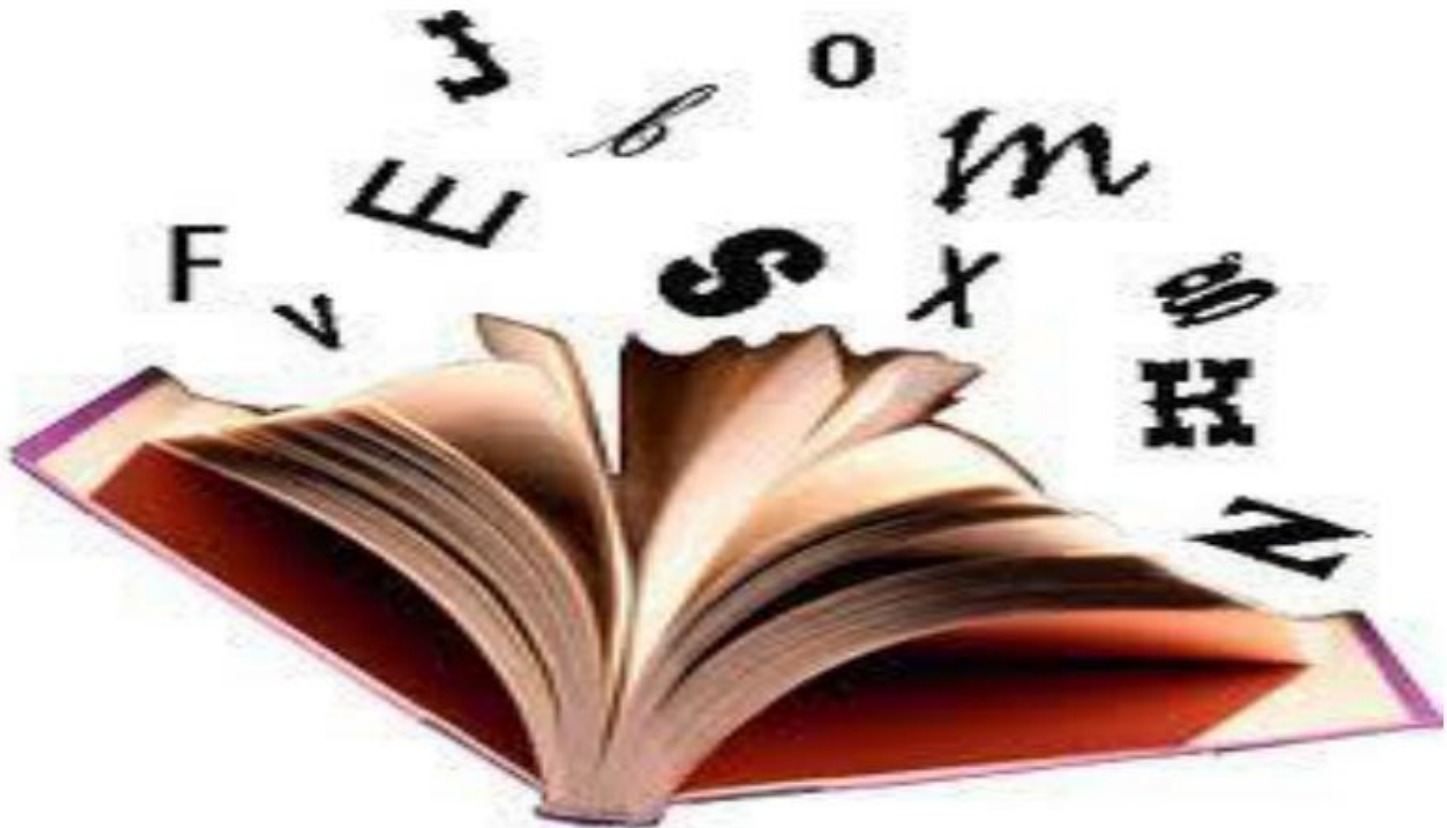
Atribut adjectival exprimat prin participiu cu valoare adjectivala:

Participiul cu valoare de adjectiv (acordat) este participiul (activ) care determină substantive și care are desinențe specifice adjectivelor propriu-zise, variabile cu două terminații: om căsătorit, femeie căsătorită, oameni căsătoriți, femei căsătorite.

Atributul adjectival exprimat prin participiu cu valoare de adjectiv poate fi izolat: Constantin, dezamăgit, înfipse în ea cuțitul (Gramatica, II, p. 138); Aflat în vizită la Londra, premierul a avut câteva convorbiri (Theodor Hristea, op. Cit. p.334)

Când participiul este pasiv și când determină substantive sau cuvinte cu rol de substantiv, el este considerat tot atribut adjectival, neizolat: (clădire **păzită**, deținut **păzit**) sau izolat (*El, **amenințat** de colegi, a fugit acasă; Țara, **atacată** de turci, se pregătea de luptă.*

**Atribut adjectival exprimat prin adjective
pronominale:**

Pronumele devin adjective când stau pe lângă substantive, când se acordă cu acestea în gen, număr și caz și când, deși sunt pronume, nu țin locul unui substantiv, ci, al unui adjectiv.

Pot fi atribute adjectivale (deci au valoare adjectivală) următoarele tipuri de pronume:

- *demonstrativ: Această fată este inteligentă, Am discutat cu sora aceluiași băiat.*
- *nehotărât: Fiecare elev va primi diplomă; Aceste note sunt ale altui student.*
- *negativ: Nu a venit nicio studentă, N-a vorbit niciunui elev.*
- *posesiv: Băiatul meu este medic, Părinții voștri sunt acasă, Ai noștri însurăței sosesc.*
- *relativ: Nu știu cărei studente i-a telefonat, Nu am aflat al cărui elev este cartea.*
- *interogativ: Care elev știe poezia? Cu câte fete te-ai întâlnit?*
- *de întărire: El însuși conduce oștenii în luptă, Miruna însăși conducea mașina.*

Nu devin adjective pronominale, deci nici atribute adjectivale pronominale, pronumele personale, reflexive, de politețe, interogativul cine, relativul ce, nehotărâtele oricine, fiecine, careva, cineva, altceva, altcineva și negativele nimic (a) și nimeni (ea)

Atributul adjectival exprimat prin adjective pronominale poate sta, prin acord cu substantivul regent, în toate cazurile:

- *nominativ: Haina sa este nouă;*
- *genitiv: Lucrările sunt ale celorlalți studenți.;*
- *dativ: Nu am - vocativ: De unde vii, băiatul meu? telefonat niciunui coleg.;*
- *acuzativ: A discutat cu toți elevii;*

TOPICA ATRIBUTULUI ADJECTIVAL:

Atributul adjectival (propriu-zis) stă după substantivele pe care le determină (*flori **frumoase**, apă **clocotindă**, flăcău **dezghețat***)

În cazuri speciale, când accentul cade pe însușire, el poate sta înaintea substantivul: Și cerul se dezbracă de viforoșii nori